

[Oria Møller.]

hviler på den forudsætning, at den hidtidige historisk bestemte fakultetsinddeling har overlevet sig selv, og at nye områder derfor må blive til. Men hvad kommer der så ud af det? Man fastholder som hidtil de fem hovedområder, de tidligere fakulteter, men med den tilføjelse, at hovedområderne kan opdeles i flere faggrupper med samme kompetence for forskning, undervisning, budgetbehandling etc. I realiteten er den eneste nyskabelse, at der i stedet for fem fakulteter kan blive ti eller for den sags skyld 28, et tal, der måske kunne blive relevant ved et af universiteterne. Der er ikke antydning af en tæddel om, hvorvidt en ny inddeling af hovedområder ville være at foretrække, eller hvordan drøftelsen af disse problemer kan komme til at finde sted. Jeg skal indrømme, at der, hvad institutterne angår, er antydninger af en koncentration og omlægning. Men selv om jeg har fuld forståelse for vanskelighederne ved at ændre historisk traditionsbestemte foretagender, mener jeg, at det havde været nødvendigt at angive nogle hovedsynspunkter for dette arbejde. Dette vil jeg fastholde, selv om jeg må medgive ministeren, at det end ikke i løbet af svartalen vil være muligt at give en entydig definition af, hvad et institut er. Som målsætning ville det imidlertid være gavnligt, om en større ensartethed fakulteterne imellem kunne opnås. Hertil kommer, at det ville betyde forenkling og klarhed i strukturen, om institutråd og studienævn var sammenfaldende.

Det tredje punkt i min kritik af manglende målsætning angår måske det mest væsentlige spørgsmål. Det er problemet om universitetets frie forskning i forhold til en samfundsstyring af uddannelserne. Socialdemokratiet ønsker ikke at antaste forskerens frihed i forskningsarbejdet, og vi vil betragte det som en ulykke, om forskning og uddannelse principielt adskilles. Vi ønsker ikke tilstande af den art, som findes i visse lande. På den anden side er vi også modstandere af, at uddannelsen på universitetsniveau bliver styret af bestemte forskningsarbejder. Der spiller en lang række andre faktorer ind i uddannelsesmålsætningen. Men med disse principper er problemerne omkring universitetsuddannelsen ikke klaret. Det ved ministeren også, for i

bemærkningerne til forslaget siges der f. eks. om forskningsfriheden:

„Bestemmelserne udelukker imidlertid ikke de bevilgende myndigheder fra enten direkte gennem bevillingerne til universiteterne på de årlige finanslove eller indirekte gennem bevillingerne til de statslige forskningsfonde at prioritere nogle forskningsområder højere end andre.“

Disse prioriteringsopgaver skal ses i sammenhæng med andre spørgsmål af overordentlig betydning, det tidligere nævnte om ændringer af uddannelsesstrukturen, men også problemerne om planlægningsopgaver for samtlige højere uddannelsesinstitutioners virksomhed.

Jeg noterer med tilfredshed, at ministeren er opmærksom på, at en koordinering af indsatsen på de 5 hovedområder og en prioritering af opgaverne måske skal løses på tværs af institutionerne. Om et kanslerembede er løsningen på disse problemer, er jeg i tvivl. Jeg håber, at ministerens udtalelser i slutningen af fremsættelsestalen må betyde, at reel overvejelse af løsningsmuligheder for disse problemer snarest må komme i gang.

Et væsentligt punkt i dette forslag er spørgsmålet om studenternes repræsentation i styrelsesorganerne. Lad mig først fastslå, at der med bestemmelsen om studentrepræsentation på 33 pct. i fakultetsråd og konsistorium er givet indrømmelser til studenterne. Der er fremskridt som fra enevældens tid til stænderforsamlingens tidsalder, men der er stadig et skridt til det grundlovssikrede demokrati. En repræsentation af denne størrelse giver efter studenternes opfattelse ingen sikkerhed for, at deres meninger kommer frem til en regulær debat, og det synspunkt giver regeringsforslaget dem egentlig ret i, for i studienævnene gives der studenterne repræsentation på 50 pct. Man har altså erkendt, at reel indflydelse svarer til ligelighed i repræsentationen mellem lærere og studenter. For at denne reelle indflydelse så ikke skal få overvældende betydning i studienævnene, har man reduceret deres kompetence så stærkt, at dens værdi er problematisk.

I procedurereglerne for studienævnenes virksomhed er i øvrigt fastsat bestemmelser, som nok kan gøre det noget uforstå-